

RINTARAUHASERITTEEN IRTOSOLUTUTKIMUS Mf-Syto, 4077

Tiedustelut: Tekniset ohjeet: Patologian laboratorio, Sytologian tekniikka, puh. 044-7113486, Patologian laboratorio, näytteiden vastaanotto puh. 044-7113482

Yhteyshenkilöt: Patologian erikoislääkäri Essi Ikonen (puh. 044-7113474, essi.ikonen@kuh.fi) ja klinikaylilääkäri Vesa Kärjä (puh. 044-7113471, vesa.karja@kuh.fi).

Indikaatio: Rintarauhasen kasvainten, hyvänlaatuisten muutosten tai infektioiden (tuberkuloosi, sieninfektio) diagnostiikka rintarauhaseritteestä laktoimattomalta potilaalta, jonka rinta erittää.

HUOMIOITAVAA! Jos potilaalla on kliinisesti tai mammografiassa rintarauhaskarsinooman suhteen epäiltäviä muutoksia, ensisijaiset tutkimukset ovat:

- a) **Br-PADBrea, 6144**
- b) **Ts-FNAB, 3990**

Lähete: Sähköinen lähete (Weblab/ Multilab, OHJE-2013-02859)

Lähetetiedoista tulee ilmetä näytteenottoindikaatio ja kysymyksenasettelu keskeisine kliinisine ja anamneesitietoineen, jotka voivat vaikuttaa näytteen tulkintaan. Aina on ilmoitettava, mitä näytteeksi on lähetetty. Lähetetietojen tulee täsmätä lähetettävien näytteiden tietoihin. Esitietoihin tulee merkitä selvästi tieto näytteen mahdollisesta tartuntavaarallisuudesta tai infektion epäilystä (esim. hepatiitti, HIV, tuberkuloosi, prionitauti).

Näyteastia: Sivelyvalmisteita varten mattapäinen objektilasi, jonka hiospään potilas identifioidaan lyijykynällä ennen fiksointia. Sivelynäyte kiinnitetään välittömästi (näyte ei saa kuivautua) tuoreessa 96 % etanolissa 15 minuuttia tai sumuttimella (Cyt Spray Fixative), jonka jälkeen näytteen on annettava kuivua noin 20 minuuttia ennen muovikoteloon pakkaamista.

Näyte: Sivelynäyte laitetaan suoraan nännistä objektilasille. Jos erityy on runsasta, näyte voidaan ottaa näyteastian.

Näytteen säilytys ja kuljetus: Etanoliin fiksoidut näytteet säilytetään jääkaappilämpötilassa ja toimitetaan laboratorioon huoneenlämpötilassa. Sivelynäytteet toimitetaan lasikotelossa patologian laboratorion näytteiden vastaanottoon huoneenlämpötilassa.

Menetelmä: Sytosentrifuugivalmiste tai sivelyvalmiste ja Papanicolaou – perusvärjäys. Menetelmä on akkreditoitu (FINAS, T343, SFS-EN ISO 15189:2013).

Tulkinta: Sytologian esitarkastaja tulkitsee näytteen, joka jälkeen patologian erikoislääkäri tai vastuushenkilön valtuuttama erikoistuva lääkäri antaa mikroskooppitutkimuksen perusteella näytteelle sytologisen diagnoosin, soveltuvin osin Papa-luokan ja tarvittaessa lausunnon. Myös läheteessä esitettyihin spesifeihin kysymyksenasetteluihin vastataan.

Virhelähteet: Niukkasoluisuus. Rintaeritetutkimuksen sensitiivisyys rintasyövän osalta on matala.

Tekstiheys: ma-pe

- Tulos valmiina:** 7 arkipäivän kuluessa näytteen saapumisesta (80%). Kiireellisenä pyydetty näytteet pyritään vastaamaan nopeammin.
- Laatija, pvä:** Kirsi Hämäläinen, Satu Remes, 26.8.2020
- Hyväksyjä, pvä:** Vesa Kärjä, 31.8.2020
- Päivitetty, pvä:** Essi Ikonen, Satu Remes, 21.7.2022

Akkreditoituun pätevyysalueeseen sisältyvä toiminta on nähtävissä verkkosivuilta:
www.finas.fi - Akkreditoitut toimijat - T343.